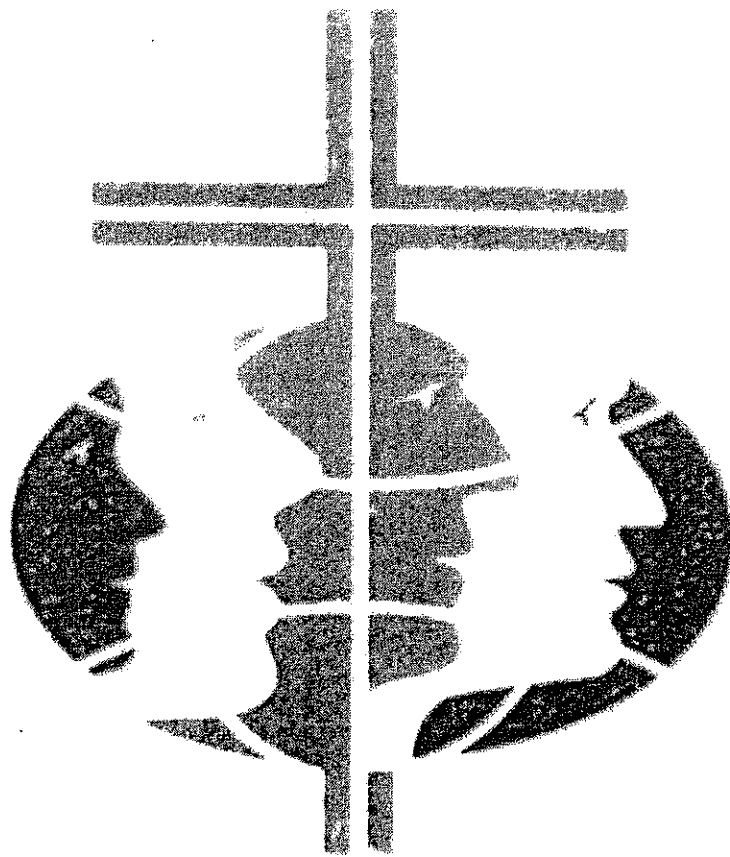

Årsenhet i missiologi

Fjellhaug Misjonshøgskole
Sinsenveien 15
N-0572 Oslo

Innhold

Innhold	1
Årsenhet i missiologi	2
1. Generell innledning	2
2. Studiets oppbygging:	4
3. Den bibelsk-systematiske dimensjonen (5 vekttall)	5
3.1 Bibelens misjonsbudskap	5
3.1.1 Det gamle testamente og misjon (1 vekttall)	5
3.1.2 Det Nye Testamente og misjon (1 vekttall)	7
3.1.3 Tekster fra Apostlenes Gjerninger (1 vekttall)	8
3.1.4 Tekster fra 1. Korinterbrev (1 vekttall)	9
3.2 Hva er misjon? Systematisk-teologisk perspektiv (1 vekttall)	9
4. Den historiske dimensjonen (2 vekttall)	11
4.1 Misjonstenkingen i teologihistorien (1 vekttall)	11
4.2 Økumenikk og samarbeid (1 vekttall)	11
5. utfordringer i møte med religion og kultur (7 vekttall)	14
5.1 Religionsteologi (1 vekttall)	14
5.2 utfordringer i møte med andre religioner og livssyn (2 vekttall)	15
5.2.1 Obligatorisk del	15
5.2.2 Valgfri del	16
5.3 Kulturforståelse, kommunikasjon og kontekstualisering (2 vekttall)	18
5.4 Etske forhold relatert til andre kulturer (1 vekttall)	19
5.4.1 Seksualettikk og familiemønstre	19
5.4.2 Ressursforvaltning, urbanisering, befolkningsekspløsjon og fattigdomsproblemet	20
5.4.3 Politikk og menneskerettigheter	20
5.5 Misjonæren i møte med en annen kultur (1 vekttall)	20
6. Innføring i misjonsstrategiske modeller (2 vekttall)	22
6.1 Innføring i misjonsstrategiske modeller	22
7. Fordypningsoppgave (4 vekttall)	24
8. Eksamen	25

Årsenhet i missiologi

1. Generell innledning

Årsenhet i missiologi er bygd opp som en frittstående enhet på 20 vektfall. Som forkunnskaper kreves *Grunnfag i Kristendoms-kunnskap med religions- og livssynsorientering* og *Semesteremne i nytestamentlig gresk* eller ekvivalerende forkunnskaper. Den er direkte siktet inn mot studentenes framtidige gjerning som misjonærer i en annen kultur. Studiene er imidlertid også åpne for andre enn misjonærer.

Årsenhet i missiologi tar sikte på å vise at kristen misjon springer ut av og er begrunnet i den treenige Guds allmenne frelsesvilje. Misjon er derfor ikke en særinteresse, men en integrert del av kirkens oppdrag i verden. Dette kommer eksplisitt til uttrykk i misjonsbefalingen. Misjonens bibelske grunnlag og målsetting vil bli studert. Fokus vil også settes på den kontekst som det bibelske budskapet skal formidles inn i, samt en viss teoretisk refleksjon på misjonsstrategiske problemstillinger.

Missiologien setter perspektiv for et bredere fagfelt der innsikt fra andre fag også spiller en rolle. Disiplinen fokuserer på kirkens oppdrag i verden ved å studere de bibelske skrifter og ved et historisk systematisk studium der en kritisk undersøker misjonens grunnlag, målsetting og budskap. Her vil en ta opp grunnleggende spørsmål om gudsbegrepet og frelseslæren og lignende. Man fokuserer på kristendommens møte med andre religioner og kulturer.

Årsenhet i missiologi konsentrerer seg om fire områder: En bibelsk systematisk og en historisk dimensjon, en dimensjon som fokuserer på kirkens og misjonærenes møte med andre kulturer og religioner samt en dimensjon som gir innføring i ulike misjonsstrategiske modeller.

Den bibelsk-systematiske dimensjonen

Her belyses de prinsipielle sider ved missiologien. Hva lærer Bibelen om misjon? Dette spørsmålet vil bli behandlet i et bibelsk-systematisk perspektiv. Det bibelske grunnlaget og målsettingen for misjonsoppdraget blir klarlagt gjennom eksegetisk og bibelteologisk arbeid. Det er viktig å framstille misjonens problematikk i nær tilknytning til systematisk-teologiske disipliner.

Den historiske dimensjonen

Til ulike tider og i ulike kirkesamfunn har det vært tenkt ulikt om hva misjon er. I denne sammenheng vil det bli gitt en historisk framstilling av hvordan den teologiske tenkning om misjon har utviklet seg. I denne sammenheng er det viktig å se kritisk på hvordan misjonstanken har vært forstått i teologi og kirke. Man vil også vise hvordan den økumeniske bevegelse har påvirket misjonstenkningen.

I møte med religion og kultur

Overalt der det drives misjon møter man andre kulturer og livstolkninger. I denne delen av missiologien vil en rette søkelyset mot det religiøse, etiske og kulturelle mangfoldet. Et viktig anliggende blir å formidle kunnskap, interkulturell innsikt og forståelse. Hvordan man ved

dialog og på andre måter formidler det kristne budskapet til mennesker av andre religioner og med annen kulturell bakgrunn, blir vesentlig.

Misjonsstrategiske modeller

Her drøftes misjonsstrategi generelt samt ulike modeller for misjonsarbeid og kirkeplanting. Blant de spørsmål som det særlig er viktig å behandle er overgangen fra misjon til kirke. Den bibelske og teologiske innsikt studenten har tilegnet seg tidligere i studiet og spesielt under arbeidet med den bibelsk-systematiske og historiske dimensjonen, vil her komme til nytte.

Fordypningsoppgave

Studenten skal levere en skriftlig fordypningsoppgave i løpet av studiet. Emnet skal velges fra en av årsenhetens disipliner i samråd med faglærer. Formålet er at studenten skal lære seg å arbeide med kilder, gi en vurdering av disse og gi en klar framstilling av et akademisk arbeid.

Årsenhet i Missiologi, 20 vekttall

2. Studiets oppbygging:

A. Den bibelsk-systematiske dimensjonen	5 vekttall
1. Bibelens misjonsbudskap:	
Det Gamle Testamente og misjon	1 vekttall
Det Nye Testamente og misjon	1 vekttall
Tekster fra Apostlenes Gjerninger	1 vekttall
Tekster fra 1. Korinterbrev	1 vekttall
2. Hva er misjon? Systematisk-teologisk perspektiv	1 vekttall
B. Den historiske dimensjonen	2 vekttall
Misjonstenkningen i teologihistorien	1 vekttall
Økumenikk og samarbeid	1 vekttall
C. utfordringer i møte med religion og kultur	7 vekttall
Religionsteologi	1 vekttall
utfordringer i møte med andre religioner og livssyn	2 vekttall
Kulturforståelse, kommunikasjon og kontekstualisering	2 vekttall
Ethiske forhold relatert til andre kulturer	1 vekttall
Misjonæren i møte med en annen kultur	1 vekttall
D Innføring i misjonsstrategiske modeller	2 vekttall
Innføring i misjonsstrategiske modeller	2 vekttall
E. Fordypningsoppgave	4 vekttall

3. Den bibelsk-systematiske dimensjonen (5 vekttall)

3.1 Bibelens misjonsbudskap

3.1.1 *Det gamle testamente og misjon (1 vekttall)*

Det gamle testamente utgjør på samme tid både en samling jødiske skrifter og den første del av den kristne kanon. Studiet av tekster fra disse skriftene er interessante både som tekster fra et bestemt folk i en bestemt kulturell og historisk sammenheng og som basis for nytestamentlig og alment kristelig livsorientering.

Noen samlet misjonsteologi finner vi ikke i Det gamle testamente, men både skapertroen, det første bud, monoteismen og tekster som fokuserer forholdet mellom Israel og de andre folkeslagene gir oss viktig materiale for missiologien.

Fagplanen er her bygd opp med sentrale tekster som studeres eksegetisk og visse bibelteologiske artikler.

Tekstpensum: 1 Mos 14; 2 Mos 20,1-6; 32; 1 Kong 18,17-40; Jes 2,1-5; Esek 38-39; Am 1,3-2,8.

a. Grunnleggende drøftinger

Det gamle testamente presenterer Gud Herren (Jahve) som hele verdens skaper og herre. Selv om det meste av Det gamle testamente er opptatt av forholdet mellom Guds utvalgte folk og Gud trekkes de andre folkene også inn på viktige steder. Nettopp fordi Gud er den eneste virkelige Gud, finner vi flere ansatser til en begynnende misjonsteologi også i Det gamle testamente.

Pensum:

Holter, K.

1994

"Det gamle testamente og misjonen". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m.fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 23-36.

Holter, K.

1988

"Gammeltestamentlig religionsteologi som ressurskilde for misjonsteologien. En presentasjon og vurdering av noen aktuelle synspunkter", I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 42, s. 44-55.

Tångberg, K.A.

1986

"Finnes det en misjonsappell i Det gamle testamente?. Devterojesajas frelsesforkynnelse i forhold til misjonsbefalingen". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, s. 153-160.

b. Det første bud

Det gamle testamente beskriver på mange måter spenningen mellom polyteismen i Israels omverden og monoteismen. I lange perioder ser det også ut til at folkereligionen i Israel har praktisert en viss polyteisme, og profetene kjempet derfor en hard kamp for monoteismen og det første bud.

Denne tematikken er særlig relevant i et missiologisk perspektiv, og utgjør en forutsetning for det både i Det gamle og Det nye testamente har å si om misjon.

Pensum:

1.Mosebok 14 med kommentar:

Wenham, G.J.

1986   *Genesis 1-15*. (Word Biblical Commentary ; 1). Dallas, TX : Word, s. 304-322.

2.Mosebok 20,1-6 med kommentar:

Kronholm, T.

1992   *De tio orden*. Stockholm : Verbum, s. 67-87 og 97-114.

2.Mosebok 32 med kommentar:

Childs, B.S.

1974   *Exodus*. (Old Testament Library). London : SCM, s. 557-574.

1.Kongebok 18,17-40 med kommentar:

Jones, G.H.

1984   *1. and 2. Kings*. (New Century Bible Commentary). Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 309-312 og 315-325.

Rosner, B.S.

1999   "The Concept of Idolatry". I: *Themelios* 24, s. 21-30

Holter, K.

1994   "Å skape guder i menneskets bilde". I: *Misjon og Teologi. Årsskrift for Misjonshøgskolen* 1, s. 45-53.

c. Israel og folkeslagene i det Gamle Testamente

Forholdet mellom Israel som Guds utvalgte folk og alle de andre folkene drøftes i visse gammeltestamentlige tekster, særlig hos profetene. Et grunnleggende aspekt ved utvelgelsen av Israel er knyttet til løftet til Abraham om at "i deg skal alle jordens slekter velsignes". Dette perspektivet er ikke like tydelig fremme i alle faser av Israels historie, men særlig i profetenes fremtidsvisjoner finner vi glimt av at også de andre folkeslagene skal innlemmes under Guds velsignelse..

Pensum:

Jesaja 2,1-5 med kommentar:

Oswalt, J.N.

1986   *Isaiah. Chapters 1-39*. (NICOT). Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 112-119.

Esekiel 38-39 med kommentar:

Allen L.C.

1995   *Ezekiel 20-48*. (Word Biblical Commentary ; 29). Dallas, TX : Word, s. 202-211.

Amos 1,3-2,8 med kommentar:

Stuart, D.

1987 *Hosea-Jonah*. (Word Biblical Commentary ; 31). Dallas, TX : Word, s. 308-320.

Michelsen, L.M.

1996 *Guds folk. Kirkens røtter i Det Gamle Testamente*. Bergen : NLA-Forlaget, s. 145-157.

Gowan, D.E.

1986 *Eschatology in the Old Testament*. Edinburgh : T. & T. Clark, 1986, s. 42-58.

Og enten:

Hayes, J.H.

1968 "The Usage of Oracles Against Foreign Nations in Ancient Israel". I: *Journal of Biblical Literature* 87, s. 81-92.

Eller:

Bøe, S.

2000 "Profetenes domsord mot fremmede folkeslag; forsøk på en teologisk forståelse". I: *Budskap 2000. Årsskrift for Fjellhaug Misjonshøgskole*. Oslo : Fjellhaug Skoler, s. 66-84.

3.1.2 *Det Nye Testamente og misjon (1 vekttall)*

Det nye testamente er basis for all kristen livstolkning, både av dogmatisk og etisk art. Samtidig som Det nye testamente bygger på Det gamle, videreføres her budskapet i lys av Kristus-hendelsen. Og forholdet mellom Guds folk og folkeslagene rykker frem i fremste rekke, gjennom den målrettede misjonsvirksomhet som Det nye testamente bevitner. Bibelens misjonsbudskap er særlig orientert omkring Jesu misjonsbefaling i Matt 28,18-20. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i denne teksten, og i den nyeste forskning til denne. En vil videre drøfte og studere urkristendommens forhold til jødedommen og til de øvrige religioner, og dessuten aktualisere visse sider ved religionsmøtet, slik dette omtales i Det nye testamente.

Gjennomgåelsen vil veksle mellom eksegesi av sentrale tekster og bibelteologiske drøftinger. Det er den greske teksten til NT som legges til grunn for studiet, men norske oversettelser vil være tilgjengelige, også ved eksamen. Det forventes både i studiet og ved eksamen at studenten arbeider selvstendig med den greske teksten.

Tekstpensum: Matt 28,18-20; Joh 17,1-26 og 20,11-23; Rom 9-11; 2 Kor 5,11-21

Pensum:

Kvalbein, H.

1994 "Misjon i evangeliene og Apostlenes Gjerninger". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 37-64.

- Ådna, J.
2000 "Den kristne misjonens begynnelse. Hypoteser og erkjennelser i den nyeste forskning med særlig vekt på Matt 28,16-20". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 54 , s. 5-20.
- Olsson, B.
1994 "Misjon hos Paulus og Peter". I: *Missiologi i dag. / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 65-76.
- Joh 17,1-26 og 20,11-23 med kommentar:
Barrett, C.K.
1978 *The Gospel According to St John. An Introduction with Commentary and Notes on the Greek Text*. 2nd ed. London : SPCK, s. 560-562, 564-571, 499-501 og 509-513.
- Romerbrevet 9-11 med kommentar:
Morris L.
1988 *The Epistle to the Romans*. Leicester : IVP, s 343-430.
- 2 Korinterbrev 5,11-21 med kommentar:
Lambrecht, J
1999 *Second Corinthians*. (Sacra Pagina Series ; 8). Collegeville, MN: Liturgical Press, s. 90-107.
- Sjaastad, E.
1998 "For det er én Gud. Monoteismen som misjonsmotiv i lys av 1. Kor. 8,4-6; Rom. 3,28-30 og 1. Tim. 2,1-6". I: *En sann Gud. Monoteismen og det første bud i et missiologisk perspektiv / E. Sjaastad og K. Valen (red.)*. Oslo : Fjellhaug Skoler, s. 80-92.

3.1.3 Tekster fra Apostlenes Gjerninger (1 vektall)

Apostlenes Gjerninger forteller om viktige hendelser i den kristne kirkes eldste misjonshistorie. Fra den lille disippelflokken ved Kristi Himmelfart via pinsedag og til apostelmøtet i Jerusalem møter vi en dreining i selvforståelsen hen mot den universelle kirke som ikke er bundet til jødedommen verken etnisk eller religiøst. Gjennom Paulus sine misjonsreiser utvides også den geografiske horisonten kraftig.

Valget av tekster innenfor Apostlenes Gjerninger gir faget en fokus både på prinsipielle sider i missiologien, så som apostelmøtet i Jerusalem, Areopagos-talen, Paulus sin tale til de eldste i Efesos og praktiske og strategiske forhold ved den kristne kirkes misjon. Apostlenes Gjerninger viser hvordan kirken gikk frem der den krysset grenser, og denne tverrkulturelle dimensjonen gir faget en særlig relevans i et missiologisk studium.

Det er den greske teksten til Apostlenes Gjerninger som legges til grunn for studiet, men norske oversettelser vil også være tilgjengelige, også ved eksamen. Det forventes både i studiet og ved eksamen at studenten arbeider selvstendig med den greske teksten.

Tekstpensum: Apostlenes Gjerninger 10,34-11,30 og 15,1-20,38:

Johnson, L.T

1992

The Acts of the Apostles. (Sacra Pagina Series : 5). Collegeville, MN : Liturgical Press s. 188-209 og 258-368.

3.1.4 Tekster fra 1. Korinterbrev (1 vekttall)

1. Korinterbrev gir innblikk i en ung menighet i et religiøst og kulturelt sammensatt samfunn i kristendommens første tid. Studiet av tekster fra 1. Korinterbrev skal gi studenten innsikt i forkynnelse, sjelesorg og menighetsbygging i en kultur der det kristne budskapet var lite kjent, og hvor det var brytninger som hang sammen med den religiøse og kulturelle omverden. Samtidig som 1. Korinterbrev fører oss midt inn i en konkret situasjon med sine spesielle forhold, berører skriftet en rekke grunnleggende spørsmål knyttet til dogmatiske, etiske og menighetsmessige forhold i et tverrkulturelt perspektiv.

Det er den greske teksten til 1. Korinterbrev som legges til grunn for studiet, men norske oversettelser vil også være tilgjengelige, også ved eksamen. Det forventes både i studiet og ved eksamen at studenten arbeider selvstendig med den greske teksten.

Tekstpensum: 1. Kor. 1,10-25; 3,1-17; 5,1-13; 6,1-20; 7,1-16; 8,1-13; 9,19-27; 10,1-33; 11,1-34 og 12,1-31

Pensum:

Witherington, B. III

1995

Conflict & Community in Corinth. A Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 1-48, 94-105, 130-135, 151-202 og 211-263.

Eller:

Orr, W.F og Walther, J.A.

1976

1 Corinthians. (The Anchor Bible ; 32). New York, NY : Doubleday, s. 147-153, 167-175, 184-214, 227-235 og 239-289.

3.2 Hva er misjon? Systematisk-teologisk perspektiv (1 vekttall)

I dette kurset vil man belyse viktige misjonsteologiske emner i vår tid. Man vil svare på spørsmålet om hva misjon er, systematisk-teologisk belyst. Kurset forutsetter innføring i misjonstanken i Det gamle og Det nye testamente samt misjonstenkningen i teologihistorien.

Pensum:

Bassham, R.C.

1979

Mission Theology. 1948-1975 Years of Worldwide Creative tension. Ecumenical, Evangelical, and Roman Catholic. Pasadena, CA : William Carey Library, s. 331-359.

- Berentsen, J.M. m.fl.
1994 "Grunntrekk i misjonens teologi". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 173-185.
- Glasser, A.F. og McGavran, D.A.
1983 *Contemporary Theologies of Mission*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 30-81, 100-112, 126-136 og 180-204.
- Scherer, J.A.
1995 "Mission Theology". I: *Toward the twenty-first Century in Christian Mission / J.M. Phillips and R. Coote (eds.)*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 193-203.
- Solheim, D. og Sæverås, O.
1992 *Innføring i missiologi*. Oslo : Fjellhaug skoler. Studiebiblioteket, s. 18-39.
- Tippett, A.R.
1987 *Introduction to Missiology*. Pasadena, CA : William Carey Library, s. 409-419.
- Verkuyl, J.
1978 *Contemporary Missiology. An introduction*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 163-204.

4. Den historiske dimensjonen (2 vekttall)

4.1 Misjonstenkningen i teologihistorien (1 vekttall)

Studiet av missiologi skal også vise hvordan teologi- og idéhistorien har influert på misjonsforståelsen. Her vil det bli lagt vekt på å få en oversikt over den teologiske utvikling innen misjonstenkningen. Det er viktig å se hvordan kristendomsforståelsen i de ulike periodene av kirkens historie har påvirket misjonsforståelsen

Pensum:

Berentsen, J.M.

1990 *Teologi og Misjon. Trekk fra protestantismens historie fram til vårt århundre.* Oslo : Nye Luther Forlag, s. 11-172.

Bosch, D.J.

1990 *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission.* Maryknoll, NY : Orbis Books, s. 349-367.

Grenz, S. og Olsen, R.

1992 *20th-Century Theology. God & the World in a transitional age.* Carlisle : Paternoster, s. 210 – 224 og 271-285.

Vatican II

1975 "Declaration on the relation of the Church to non-Christian religions. Vatican II, Nostra Aetate, 28 oct. 1965". I: *Documents of Vatican II / A.P. Flannery (ed.)*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 738-742.

4.2 Økumenikk og samarbeid (1 vekttall)

Arbeidet med økumenikk og samarbeid vil legge hovedvekten på grunnlagsproblematikken i bekjennelsen av kirkens enhet, og på det teologiske arbeid som gjøres for å synliggjøre denne enhet. En vil også analysere og kritisk vurdere forskjellige former for økumenikk. Vi vil se både på den økumeniske bevegelsen representert ved Kirkenes Verdensråd og noen av de konferanser og konsultasjoner som har blitt holdt blant de evangelikale. Videre vil en ta opp ulike samarbeidsformer og samarbeidsmodeller. Spørsmålet om proselytisme vil også bli drøftet. En viktig problemstilling for alle misjonærer er å vurdere hvordan en skal forholde seg til forskjellige kirker, bevegelser og grupperinger som en møter i sitt daglige arbeid. Studentene vil også studere noen av de viktigste økumeniske dokumenter.

Faget vil kombinere forelesninger og seminarer. Studentene vil få i oppdrag å presentere og kritisk vurdere noen av de viktigste økumeniske dokumentene.

Pensum:

Bosch, D.

1991 *Transforming Mission.* Maryknoll, NY : Orbis, s. 457-467.

McGavran, D.A.

1983 "Official Roman Catholic Theology of Mission". I: *Contemporary Theologies of Mission / A.F. Glasser, D.A. McGavran.* Grand Rapids, MI : Baker, s. 180-204.

- Solheim, D.
1988 "Misjon og enhet". I: *Ung Teologi* 21, s. 15-23.
- Solheim, D.
1989 "Lausanne II i Manila – eit misjonshistorisk møte". I: *Fast Grunn* 42, s. 197-202.
- Solheim, D.
1989 "KV og misjon i dag". I: *Fast Grunn* 42, s. 79-83.
- Solheim, D. og Sæverås, O.
1992 *Innføring i Missiologi*. Oslo : Fjellhaug Skoler. Studiebiblioteket, s. 182-219.

Økumeniske dokumenter (som også er pensum):

Dokumenter fra WCC. CWME og Vatican II:

- Fung, R.
1979 "The Kingdom of God as Strategy for Mission. [CWME Canberra 1980]". I: *International Review of Mission* 68, s. 102-108.
- World Council of Churches. Commission on World Mission and Evangelism (WCC. CWME)
1983 "Misjon og evangelisering – en økumenisk bekreftelse". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 37, s. 213-233.
- Fung, R.
1989 "Mission in Christ's Way. The Strachan Lectures [CWME San Antonio 1989]". I: *International Review of Mission* 78, (utdrag - 12 s.)
- World Council of Churches. Commission on World Mission and Evangelism (WCC. CWME)
1999 "Mission and Evangelism in Unity Today [WCC 1998]". I: *International Review of Mission* 88, (utdrag - 10 s.)
- Den Norske Kirke. Mellomkirkelig Råd (DNK. MKR)
1994 "Porvoo-erklæringen". I: *Fellesuttalelsen fra Porvoo – med Porvoo-erklæringen. Together in Mission and Ministry. Samtalene mellom de britiske og irske anglikanske kirker og lutherske kirker i de nordiske og baltiske land*. Oslo : Mellomkirkelig Råd (utdrag - 12 s.)
- Lutheran World Federation / Pontifical Council for Promoting Christian Unity (LWF/PCPCU)
1997 *Felleserklæring om rettferdigjørelsen*. Oslo : Mellomkirkelig Råd, s. 7-20.
- Vatican II
1975 "Sharing of Spiritual Activity and Resources with our Separated Brethren" I: *Documents of Vatican II / A.P. Flannery, (ed.)*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 492-501.
- Vatican II
1975 "Missionary Work. Ad gentes ". I: *Documents of Vatican II / A.P. Flannery, (ed.)*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 824-835.

Dokumenter fra evangelikale konferanser:

Det Teologiske Konvent

1970 "Frankfurt-erklæringen om grunnlagskrisen i misjonen". I: *Krise i misjonen / P. Beyerhaus*. Oslo : Lunde, s. 47-57.

Lausanne Congress on World Evangelization (LCWE)

1974 *Lausanne-pakten. For misjon og evangelisering*. Oslo : Den Norske Lausanne-komité, s. 2-8.

Lausanne Congress on World Evangelization (LCWE)

1989 *Manila-manifestet. Hele kirken – med hele evangeliet – til hele verden. Særtrykk av Norsk Tidsskrift for Misjon 43 (1989), nr. 4*. Oslo : Egede-instituttet/Den Norske Lausanne-komité, s. 1-17.

World Evangelical Fellowship (WEF)

1994 "Confessing One Faith. An Evangelical Response. [Korea 1993]". I: *Evangelical Review of Theology* 18, s. 35-46.

5. Utfordringer i møte med religion og kultur (7 vekttall)

5.1 Religionsteologi (1 vekttall)

Religionsteologi er et forholdsvis nytt fag i studieplanene for teologi - uten at det er nye emner som behandles. Det er heller en ny og bredere interesse for religioner og religiøsitet i moderne samfunn som har ført til at ulike tråder dras sammen for en mer samlet behandling. Bakgrunnen for denne nye interessen for religioner og det religiøse er så vel nyreligiøsitet inspirert av Østens religioner, kristelig påvirket privat religiøsitet samt det faktum at kristendommen i dag står overfor ulike ikke-kristne religioner midt i tidligere kristne kjerneområder.

I sin framtidige gjerning som misjonærer vil studentene stå midt oppe i til dels komplekse religiøse situasjoner. Hvordan skal de forholde seg og hvordan skal de selv undervise og veilede andre. På basis av bibelfagene og systematisk teologi vil en i dette kurset ta for seg kristentroens grunnleggende selvforståelse som åpenbaringstro i møte med de helhetsforståelser som ulike religioner representerer. Hvordan er gudsbegrepet; religion og religioner: felles opprinnelse eller samme mål? Synkretismeproblemet vil også bli viet oppmerksomhet – spesielt hvordan det gjør seg gjeldende i religionsteologisk tenkning. Også prinsipielle spørsmål i tilknytning til temaet: "mange religioner – en etikk?" vil bli tatt opp.

Målet med dette kurset er at studentene gjennom arbeidet med religionsteologiske spørsmål skal nå fram til en teologisk gjennomtenkt forståelse av religionene og kristentroens forhold til dem fra et evangelisk ståsted.

Pensumlitteraturen består i all hovedsak av mer generelle, prinsipielle artikler, hvor de grunnleggende spørsmålene behandles.

Pensum:

- Berentsen, J.M.
1994 "Kristendommen og religionene". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 202-224.
- Beyerhaus, P.
1975 "Dialogen som uttrykk for en ny ekumenisk missionsforståelse". I: *Hvad er frelse?. Grundlagskrise i missionen*. Fredericia : Lohses Forlag, s. 50-85.
- Brevik, N.O.
1997 "Kristen teologi og religionene. Til religionsteologiens prolegomena". I: *Teologi for tanken og troen. festskrift i anledning af Aksel Valen-Sendstads 65-års-dag 7. maj 1997 / K.M. Christensen m. fl. (red.)*. Århus : Forlag Kolon, s. 40-53.
- Heiene, G.
1995 "En ny global etikk?". I: *Mange religioner – én etikk? / Lars Østnor (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 215-236.
- Hick, J.
1995 "A Pluralist View". I: *More than One Way. Four Views on Salvation in a pluralistic World / D.L. Okholm, & T.R. Phillips (eds)*. Grand Rapids, MI : Zondervan, s. 27-59.

- McGrath, A.E.
1995 "A particularist View. A Post-Enlightenment Approach". I: *More than One Way. Four Views on Salvation in a Pluralistic World* / D.L. Okholm and T.R. Phillips (eds). Grand Rapids, MI : Zondervan, s. 151-180.
- Pinnock, C.H.
1995 "Response to John Hick". I: *More than One Way. Four Views of Salvation in a Pluralistic World* / D.L. Okholm and T.R. Phillips (eds). Grand Rapids, MI : Zondervan, s. 60-64.
- World Evangelical Fellowship. Theological Commission
1993 *The unique Christ in a Pluralistic World*. Seoul : WEF. TC, s. 8-23.
- The Parliament of the World's Religions
1998 "A Universal Declaration of Human Responsibilities proposed by the InterAction council. The Declaration of the Parliament of the World Religions". I: *A Global Ethic and Global Responsibilities* / H. Küng and H. Schmidt (eds.). London : SCM Press, s. 2-32.

5.2 utfordringer i møte med andre religioner og livssyn (2 vekttall)

Det forutsettes at studentene har fullført faget *Religion og livssynskunnskap* som gir en innføring i de vanligste religioner og livssyn. Den empiriske tilegnelsen og forståelsen av religionene blir vektlagt der. Nå skal religion og livssyn studeres under en missiologisk vinkling. Det betyr at kristendommens møte med religionene fokuseres. Hovedvekten vil ligge på å forstå religionen og det religiøse liv med sikte på de utfordringer det innebærer for kristen misjon i området der studenten skal få sitt framtidige virke.

Faget består av en obligatorisk og en valgfri del:

5.2.1 Obligatorisk del

Undervisningen vil være opptatt av møtet mellom kristendommen og religionene. Dessuten vil en prøve å trenge under overflaten og en teoretisk forståelse av religionene. En snakker gjerne om høyreligion til forskjell fra "lavreligion" eller folkereligion. Det religiøse liv som leves i forskjellige kulturer er ofte svært forskjellig fra det som læres offisielt om en religion. Vi vil derfor også gå inn på spørsmålet om folkereligiøsitet generelt og gi eksempel på hvordan dette arter seg i spesielle områder. Vi vil også se på folkereligiøsitet og nyreligiøsitet i Norge. Hva er deres utfordring til kristen misjon og evangeliefremføring.

Pensum:

- Engelsviken, T.
2000 "Møtet med det religiøse menneske – et missiologisk perspektiv". I: *Troen er løs. Bidrag til belysning av forholdet mellom folkereligiøsitet, nyreligiøsitet og kristen tro* / L.G. Engedal og A.T. Sveinall (red.). Trondheim : Tapir, s. 321-332.

- Jøssang, A.
1992 "Folkereligiøsitet i sosiokulturelt perspektiv". I: *Symposium om folkereligiøsitet / D. Solheim og J.O. Mæland (red.)*. Oslo : Fjellhaug Skoler, (7 s.)
- Shenk, D.W.
1999 "The Muslim Ummah and Global Pluralism". I: *Practicing Truth. Confident Witness in our Pluralistic World / D.W. Shenk and L. Stutzman (eds.)*. Scottsdale, PA : Herald Press, s. 116-129.
- Solheim, D. & Sæverås, O.
1992 *Innføring i Missiologi*. Oslo : Fjellhaug Skoler. Studiebiblioteket, s. 40-64.
- Solheim, D.
1992 "Folkereligiøsitet. Hvordan finne folkereligionen". I: *Symposium om folkereligiøsitet / D. Solheim og J.O. Mæland (red.)*. Oslo : Fjellhaug Skoler, (4 s.)
- Sveinall, T.A.
2000 "Nyreligiøsitet og livserfaring – noen refleksjoner med utgangspunkt i sjelesørgerisk praksis". I: *Troen er løs. Bidrag til belysning av forholdet mellom folkereligiøsitet, nyreligiøsitet og kristen tro / L.G. Engedal og A.T. Sveinall (red.)*. Trondheim : Tapir, s. 311-319.
- Øystese, Rune
2000 "Unge religiøse univers – en empirisk undersøkelse av konfirmanter tro". I: *Troen er løs. Bidrag til belysning av forholdet mellom folkereligiøsitet, nyreligiøsitet og kristen tro / L.G. Engedal og A.T. Sveinall (red.)*. Trondheim : Tapir, s. 225-240.

5.2.2 Valgfri del

I den valgfrie delen av kurset skal studentene arbeide selvstendig med et gitt emne som er relevant for deres fremtidige arbeidsområde. Denne delen av studiet vil bli holdt som seminar.

Studentene skal skrive en oppgave og dessuten i klassen gi en muntlig oppsummering og innlede til samtale. Oppgaven skal vise forståelse og innsikt i litteraturen. Dessuten skal studenten vise til viktige områder når det gjelder å forstå den religiøse virkelighet. Han skal også arbeide med hvordan dette kan gi en menneskelig kontakt og åpne broer for at mennesker skal få en virkelig forståelse av det kristne budskapet. En god innsikt vil borge for færre misforståelser og bedre forståelse mellom mennesker med forskjellig bakgrunn.

Pensum:

Det blir lagt opp spesiallitteratur på omkring 300 sider for hver student ut fra vedkommendes fremtidige arbeidsområde. For dem som får sitt arbeid i Norge kan litteraturen knytte seg til New Age, Islam og forskjellige religiøse minoritetsgrupper. Studentene kan også være med i emnevalg når det gjelder denne valgfrie delen. Litteraturen vil derfor variere noe. Vi nevner her noen eksempler på slik litteratur.

Afrika:

- Ray, B.C.
1976 *African Religions. Symbols, Rituals and Community*, Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall
- Metuh, E.I.
1981 *God & Man in African Religion. A case study of the Igbo of Nigeria*. London : Geoffrey Chapman
- Gehman, R.J.
1989 *African Traditional Religion in Biblical Perspective*, Kijabe : Kesho Publ.
- Mbiti, J.S.
1992 *Introduction to African Religion*. 2nd rev. ed. Nairobi : East African Educational Publ.
- Launay, R.
1992 *Beyond the Stream. Islam and Society in a West African Town*. Berkeley : University of California Press
- Parshall, P.
1980 *New Paths in Muslim Evangelism. Evangelical Approaches to Contextualization*. Grand Rapids, MI : Baker

Asia:

- Bornstein, A.
1989 *Dalai Lama og den buddhistiske veien*. Oslo : Ex Libris
- Musk, B.A.
1992 *The Unseen Face of Islam. Sharing the Gospel with Ordinary Muslims*. Speldhurst : MARC
- Woodberry, J.D. (ed.)
1989 *Muslims and Christians on the Emmaus Road*. Monrovia, CA : MARC
- Bong Rin Ro (ed.)
1985 *Christian Alternatives to Ancestor Practices*. Taichung: ATA
- Smith, R.J.
1974 *Ancestor Worship in Contemporary Japan*. Stanford, CA : Stanford University Press
- Tsering, M.
1997 *Sharing Christ in the Tibetan Buddhist World*. Upper Darby, PA : Tibet Press

Sør-Amerika:

- Sallnow, M.J.
1986 *Pilgrims of the Andes. Regional Cults in Cusco*. Washington, D.C. : Smithsonian Institute Press
- MacCormack, S.
1991 *Religion in the Andes. Vision and Imagination in Early Colonial Peru*, Princeton, NJ : Princeton University Press

Norge:

- Romarheim, A.
1988 *Kristus i vannmannens tegn. Nyreligiøse oppfatninger av Jesus Kristus.* Oslo : Credo
- Sørbø, J.I.
1988 *Svar til en sjaman. New Age, overmennesket – og ei kyrkje på flukt.* Oslo : Det norske Samlaget
- Groothuis, D.R.
1988 *Mot en ny tid? Kritisk søkelys på New Age.* Oslo : Credo/Nye Luther
- Thorbjørnsen, S.O. (red.)
1990 *Mellom kvanter og guruer. En bok om New Age.* Oslo : Credo
- Dahl, T.S.
1992 *Den muslimske familie. En undersøkelse av kvinners rett i islam.* Oslo : Universitetsforlaget
- Vogt, K.
1993 *Islams hus. Verdensreligion på fremmarsj.* Oslo : Cappelen
- Opsal, J. og Bakke A.M. (red.)
1994 *Mellom kors og halvmåne. Kristne perspektiver på møtet med islam.* Oslo : Credo

5.3 Kulturforståelse, kommunikasjon og kontekstualisering (2 vekttall)

I dette faget vil en fokusere på tverrkulturell forståelse og kommunikasjon. Også her vil vi gå til studiene med en missiologisk vinkling. Det antropologiske stoffet som leses skal anvendes for bedre å kunne krysse kulturgrenser. Misjonæren må frigjøre seg fra sin egen kultur og være med å legge til rette for en kirkebyggende virksomhet i en lokal kontekst. En vil gå inn i praktiske eksempel på kontekstualisering

Faget vil ha forelesningsform, men samtale og diskusjon vil vektlegges. Studenten må levere en mindre oppgave for å vise forståelse for tverrkulturell kommunikasjon.

Pensum:

- Bosch, D.J.
1991 *Transforming Mission. Paradigm shifts in theology of mission.* Maryknoll, NY: Orbis, s. 349-362.
- Dahl, Ø. og Habert, K.
1986 *Møte mellom kulturer. Tverrkulturell kommunikasjon.* Oslo : Universitetsforlaget, s. 13-162.
- Hesselgrave, D.J. og Rommen, E.
1989 *Contextualization. Meanings, Methods and Models.* Grand Rapids, MI : Baker, s. 199-257.
- Hiebert, P.G.
1985 *Anthropological Insights for Missionaries.* Grand Rapids, MI : Baker, s. 171-192 og 227-253.

Klausen, A.M.

1992 *Kultur. Mønster og kaos*. Oslo : Gyldendal, s.10-33, 104-135 og 204-232.

Solheim, D. og Sæverås, O.

1992 *Innføring i Missiologi*. Oslo : Fjellhaug Skoler . Studiebiblioteket, s. 8-15 og 86-116.

5.4 Etske forhold relatert til andre kulturer (1 vektall)

Hensikten med dette kurset er å drøfte noen sentrale etiske spørsmål som har direkte relevans for en misjonsarbeiders tjeneste i andre kulturer. *Her legges til rette tre avgrensede områder for mer inngående studier. Studentene velger to av emnene.* Timene vil ha seminarform og i hovedsak dreie seg om en innføring i de enkelte emner.

1. Kristent syn på seksualitet og familiemønstre, sett i relasjon til andre kulturer og problemer en blir konfrontert med i denne sammenheng.
2. Ressursforvaltning, urbanisering, befolkningsekspløsjonen og fattigdomsproblemet sett i relasjon til samfunnsstrukturer som gjør det vanskelig å finne en rettferdig løsning. En anlegger et globalt perspektiv, men vil fokusere spesielt på forholdene i den tredje verden.
3. Politikk og menneskerettigheter. Som arbeidere i den tredje verden vil studentene mest sannsynlig bli konfrontert med politisk undertrykkelse og brudd på menneskerettighetene. Hvordan skal en stille seg? Hva vil f.eks. gavne lokale kristne mest?

Pensum:

5.4.1 Seksualetikk og familiemønstre

Heiene, G.

1994 "Familie, ekteskap og seksualitet". I: *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk / S.O. Thorbjørnsen (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 147-171.

Hiebert, P.

1983 *Cultural Anthropology*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 195-218.

Ødegaard, T.

1985 "Polygami - som problem på misjonsmarken". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 39, s. 92-103.

Dahl, T.S.

1992 *Den muslimske familie*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 121-169.

Brennsether, K.

1986 "Kvinnens religiøse stilling i Nord-Kamerun". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, s. 84-93.

5.4.2 Ressursforvaltning, urbanisering, befolkningseksplosjon og fattigdomsproblemet

- Thorbjørnsen, S.O.
1994 "Økonomi". I: *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk / S.O. Thorbjørnsen (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 209-234.
- Hiebert, P.G.
1983 *Cultural anthropology*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 297-315.
- Bonk, J.J.
1995 "Mission and the problem of affluence". I: *Toward the twenty-first Century in Christian Mission / J.M. Phillips and R. Coote (eds.)*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 295-309.
- Stott, J.
1999 *New issues facing Christians today*. 3rd ed. London : Marshall Pickering, s. 259-281.
- Vilby, K.
1997 *Den globale reisen*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 119-152.

5.4.3 Politikk og menneskerettigheter

- Heiene, G.
1994 "Politikk". I: *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk / S.O. Thorbjørnsen (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 241-265.
- Hiebert, P.G.
1983 *Cultural Anthropology*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 335-352.
- Austad, T.
1994 "Menneskeverd og menneskerettigheter". I: *Utfordringer og ansvar. Områdeetikk / S.O. Torbjørnsen (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 23-48.
- Corneliussen, H.I.
1996 "Kirkens politiske rolle i Afrika". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 50, s. 61-68.
- Lindholm, T.
1995 "Menneskerettigheter i islam og kristendommen". I: *Mange religioner - én etikk? / L. Østnor (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 153-167.
- Aano, J.
1970 "Misjonærens politiske engasjement". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 24, s. 129-146.
- Aano, K.
1986 "Har afrikanske kyrkjer ein politisk funksjon?". I: *Norsk Tidsskrift for Misjon* 40, s. 94-106.

5.5 Misjonæren i møte med en annen kultur (1 vekttall)

Det å arbeide i en annen kultur krever spesielle egenskaper og holdninger. En må lære seg å se kritisk på sin egen kultur og tilvante forestillinger. Både i det første møtet og videre arbeid i en annen kultur trengs det karakterstyrke og utholdenhet. Misjonæren må arbeide med egne holdninger generelt, og ikke minst i forhold til møtet med mennesker i andre kulturer. Videre må misjonæren lære seg å arbeide sammen med mennesker i andre kulturer.

Faget vil bli undervist i forelesningsform, med vekt på samtale.

Pensum:

- Foyle, M.F.
1987 *Honourably Wounded. Stress among Christian Workers*. Eastbourne : MARC, s. 14-26 og 100-150.
- Hiebert; P.G.
1985 *Anthropological Insights for Missionaries*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 61-137 og 255-298.
- Johnston, L.
1992 "Core Issues in Missionary Life". I: *Missionary Care. Counting the cost for World evangelization / K. O'Donnell (ed.)*. Pasadena, CA : William Carey Library, s. 37-45.
- Solheim, D. og Sæverås, O.
1992 *Innføring i Missiologi*. Oslo : Fjellhaug Skoler. Studiebiblioteket, s. 118-148.
- Nordlander, A.
1994 "Misjon og integritet". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m fl (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 332-342.

6. Innføring i misjonsstrategiske modeller (2 vekttall)

6.1 Innføring i misjonsstrategiske modeller

Vi er her interessert i å drøfte de store linjene når det gjelder misjonsstrategi og misjonsmetodikk. I noen tilfeller vil misjonæren være sentral i utformingen av misjonsstrategien, mens i andre tilfeller vil misjonæren gå inn som medarbeider i en kirke som allerede har en utformet strategi. Det vil likevel være viktig for misjonæren å kunne delta aktiv i samtaler og utforming av strategien videre.

Vi vil i dette faget se på forskjellige modeller for kirkedannelse. Selv om en vektlegger modeller i dag, vil en også se på den historiske utviklingen. KV har en annen vinkling på dette enn Lausanne og de evangelikale. Men også innen de evangelikale er det store forskjeller. Vi vil også spørre om det fins en bibelsk modell for evangelisering og kirkeplanting .

Forholdet kirke/misjon vil også bli drøftet. Det er viktig å bli klar over de ulike fasene kirke og misjon står i. Noen steder kan misjonen stå i en pionersituasjon, men svært ofte vil misjonæren være medarbeider i en nasjonal kirke. Forholdet mellom kirke og misjon er aldri statisk og misjonæren må forstå den prosessen og utviklingen samarbeidet er inne i.

Pensum:

- Berentsen, J.M. m.fl.
1994 "Misjon i kirkens liv og lære". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 437-440.
- Bosch, D.J.
1991 *Transforming Mission. Paradigm shifts in theology of mission*. Maryknoll, NY : Orbis, s. 181-189 og 511-519.
- Finger, T.
1999 "Confessing Truth in a Pluralistic World". I: *Practicing Truth. Confident Witness in Our Pluralistic World / D.W. Shenk and L. Stutzman (eds.)*. Scottdale, PA : Herald Press, s. 203-218.
- Hesselgrave, D.J.
1980 *Planting Churches Cross-Culturally. A guide for home and foreign missions*. Grand Rapids, MI : Baker, s. 45-80 og 117-131.
- Houston, T.
1994 "Sendt til en verden i forandring". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 355-362.
- Jørgensen, K.
1994 "Misjon og kirke". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 275-305.
- Lied, T.
1994 "Lukkede land – teltnakermisjon". I: *Missiologi i dag / J.M. Berentsen m. fl. (red.)*. Oslo : Universitetsforlaget, s. 427-436.
- McGavran, D.A.
1970 *Understanding Church Growth*. Grand Rapids, MI : Eerdmans, s. 67-82, 183-232 og 278-295.

Solheim, D. og Sæverås, O.

1992 *Innføring i Missiologi*. Oslo : Fjellhaug Skoler. Studiebiblioteket, s. 65-85 og 151-181.

Schwarz, C.A.

1998 *Naturlig kirkevekst. Åtte kvaliteter ved sunne menigheter*. Evenskjer : K-vekst, s. 6-127.

Tippett, A.R.

1987 *Introduction to Missiology*. Pasadena, CA : William Carey Library, s. 62-103.

7. Fordypningsoppgave (4 vekttall)

I løpet av studiet skal studentene levere en skriftlig fordypningsoppgave. Formålet er at de skal lære seg selvstendig arbeid med kilder, vurdering av disse, og klar fremstilling av et akademisk arbeid.

Det kreves et obligatorisk *oppgavekurs* før særoppgaven skrives. Det er et 10-timers kurs som gir innføring i bruk og evaluering av kilder, argumentasjon og metodespørsmål. Kurset arrangeres i årsenhetens første semester.

Valg av oppgave:

Faglærerne kan fremme forslag til emner, men studentene har også anledning til selv å formulere et emne som han/hun kan tenke seg å skrive om. Emnet skal velges fra én av årsenhetens disipliner, og i samråd med vedkommende faglærer. Det er klasseforstander som koordinerer arbeidet. **Frist: 1.februar.**

Veileder:

Oppgaven som studenten velger, skal godkjennes av FMH-råd som også peker ut veileder. Studenten kan av veileder få anvisning av litteratur og annen nødvendig hjelp som ikke går ut over studentens selvstendige ansvar for utarbeidelsen av oppgaven. Veileder skal særlig passe på at studenten arbeider innenfor de rammer som er gitt og ellers gi råd underveis.

Omfang:

Oppgavens omfang skal være på **10-12000 ord, inkl. fotnoter/sluttnoter**. Dette svarer til ca. **25-30 sider á 400 ord**. I tillegg kommer litteraturlister og eventuelt materialsamlinger.

Progresjon og innlevering:

Oppgaveordlyden, disposisjon med oversikt over litteratur og kilder skal være bestemt innen **1. april i 1. semester**. Oppgaven skal innleveres senest **1. november i 2. semester**, og den skal leveres i 4 eksemplar, hvorav ett skal inngå i skolens bibliotek.

Sensur:

Oppgaven sensureres av faglærer og en ekstern sensor oppnevnt av FMH-råd. Frist for sensur fastsettes av FMH-råd. Klage over innholdet i sensurvedtak fremsettes skriftlig etter nærmere regler (se *Eksamensreglement*).

Oppgavens ordlyd og karakter føres inn i eksamensvitnemålet.

8. Eksamen

Følgende eksamener avlegges i *Årsenhet i missiologi*:

1. En heimeeksamen fra den bibelsk-systematiske- og den historiske delen. Det kan bli gitt én eller flere oppgaver. Prøven finner sted i 1. semester og går over 4 dager.
2. En 8-timers skriftlig prøve som omfatter de øvrige delene av pensum i årsenheten, under eksamensvilkår. Det kan bli gitt én eller flere oppgaver. Prøven finner sted ved slutten av 2. semester.
3. Fordypningsoppgave skal leveres senest 1. november.

Ved utregning av gjennomsnittskaraktter vil en følge det antall vekttall de fag har som omfattes av de enkelte eksamener:

Eksamen 1: 7/20

Eksamen 2: 9/20

Eksamen 3: 4/20

Revidert: 12. okt. 2001